A°. 1839. | N°. 36.

ZONDAG DEN 5den MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 Mei 1839.*

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van den 27sten April ll., No. 677 | 574, is, vermits het overlijden van den Heer J. L. SCHMIDTMER, *Burger Kapitein* der divisie *boven Cottica* en *Perica*, in deszelfs plaats benoemd, de *1ste Luitenant* in gemelde divisie, J. CADELL.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 Mei 1839.*

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van den 30sten April ll., No. 711 | 604, is aan den Heer A. W. WHITE, *Tweede Luitenant* in de Divisie *beneden Cottica*, op deszelfs verzoek, EERVOL ONTSLAG verleend; zoo mede EERVOL ONTSLAG aan den *Eersten Adjudant Onder-Officier* J. F. WERGES, met den rang van *Vaandrig*; en voorts tot *Tweede Luitenant* benoemd, de Vaandrig J. A. SERQUET, terwijl als *Vaandrig* weder is ingevallen, de Oud-Vaandrig der Divisie *Saramacca*, W. HUMPHREYS.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 Mei 1839.*

(19284) Alzoo SALOMON DE LA PARRA, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim* heeft geadresseerd, met verzoek om den allodialen eigendom en het erfelijk bezit van een stuk Land, ter groote van *Vijf Honderd* akkers, gelegen in de Divisie *Saramacca*, in de nabijheid der *Tawajarie Kreek* en loopende achter en langs de concessie aan Plantaadje *Onverwacht* verleend.

Zoo worden hierbij al de genen, die mogten sustineren, beter regt te hebben dan genoemden SALOMON DE LA PARRA, de gelegenheid gegeven, om van nu af, binnen *veertien* dagen, hunne reclames ter Gouvernements Secretarij in te dienen, alwaar het voorschreven rekest met de bijlagen ter *visie* ligt; zullende na verloop van dien tijd, op het verzoek worden gedisponeerd, zoodanig als de Gouverneur Generaal *ad interim* zal vermeenen te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 4 Mei 1839.*

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van den 2den dezer, No. 721 | 614, is tot ADJUNCT *van den Luitenant van Policie*, provisioneel aangesteld, A. LITWACK.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTISSEMENTEN.

(19321) Aan het DEPARTEMENT der *Onbeheerde Boedels*, is gedevolveerd, de Boedel van VOLKERT VAN HALM JB. ZN. en daaraan behoorende Plantaadje *VLAMMENBURG*, (door het overlijden van deszelfs Weduwe M. J. BOON); den 30sten April 1839.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren van dezelve opgeroepen, ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo den 4 Mei 1839.

De fungerende Curators en Weesmeesters,
J. O. N. ENGELBRECHT.
CHs. LIONARONS.

Eerste Advertentie.

(19305) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 10den Mei 1839, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, uit welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

$\frac{17}{96}$ Aandeelen in de PLANTAADJE *ANNA'SZORG*, gelegen aan het gedolven kanaal van de *Warapper Kreek*, ter regterhand in het opvaren, tusschen de Plantaadjen *Barbados* en *Moed en Kommer*; aankomende E. F. VAN OMMEREN Wed. J. C. MULLER.

$\frac{1}{4}$ Aandeel in de opgemelde PLANTAADJE *ANNA'SZORG*, gelegen als voren; aankomende den Boedel van wijlen MARIA ANNA LOUISA THOMAS Wed. Mr. HENRY ZACHARIA COUDERC, dewelke voor *een vierde* gedeelte is geweest mede Erfgename van ANNA MARIA GODEFROIJ geb. THOMAS.

$\frac{3}{20}$ Aandeelen in de PLANTAADJE *BREDA*, gelegen aan het gedolven kanaal van *Tapoeripa*, ter linkerhand in het opvaren, tusschen de Plantaadjen *Crommelingsgift* en *Fackertshoop*; aankomende de Erven VAN SPALL.

Liggende de Inventarissen van verkoop, ten Kantore van den ondergeteekende ter *visie*.

Paramaribo den 4 Mei 1839.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(16940) VERKOOP BIJ EXECUTIE, ten overstaan van den Adjunct Griffier bij het Geregtshof te *Suriname*, van een Mahognijhouten *KABINET* en andere MEUBELAIRE GOEDEREN; aankomende W. H. R. T. KRUIJTHOFF.

Deze Executive verkooping zal plaats vinden op Woensdag den 8sten Mei 1839, des voormiddags ten *negen* uren, voor het lokaal van het Geregtshof dezer Kolonie.

Het Proces-verbaal van arrest of in beslagneming, ligt ter *visie*, ter Griffie van het Geregtshof voormeld.

Paramaribo den 5 Mei 1839.

De Deurwaarder bij het Geregtshof te *Suriname*, speciaal ten dienste der Commissie tot de Kleine Zaken,
ABM. MOs. FERNANDES.

(19317) De verkoop der bij vorige Couranten geadverteerde

Vijf en Veertig hoofden Slaven;

aankomende den Boedel Vrouwe de Wed. Mr. H. Z. COUDERC geboren THOMAS, en Wed. J. VIRULY geboren COUDERC, zal alnu plaats vinden op Woensdag den 15den dezer, des namiddags ten *vier* ure, door- en ten Huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER; zullende gemelde Slaven *drie* dagen vóór den verkoop, aldaar te bezigtigen zijn.

Paramaribo den 3 Mei 1839.

A. KENNEDIJ qq.
H. J. BLANCKE qq.

(19318) De ondergeteekende zal op Woensdag den 15den dezer, ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, des namiddags ten *vier* ure, publiek doen verkoopen:

Het vroeger geadverteerde *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Maagden Straat*, La. C. No. 11, en het bloote *ERF*, gelegen aan de *Joode Breede Straat*, La. C. No. 9, Nieuwe Wijk.

Paramaribo den 3 Mei 1839.

W. C. KENNEDIJ qq.

(19322) De ondergeteekende zal op den 7den dezer, des morgens om 9 uur, ten huize van den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, doen verkoopen:

De *NALATENSCHAP* van nu wijlen den Heer Hs. SOLLANDER, bestaande in: *MEUBELAIRE GOEDEREN*, alsmede een Mulat genaamd *FRANS*, zijnde een *Timmerman*.

Benevens 32 ps. ▭ *HOUT*, liggende achter op het Erf van den Heer Ik. DE VRIES, aan de *Saramacca Straat*; — alsook 3/m. *BOLLETRIE CINGELS*, op het Erf van den ondergeteekende.

Paramaribo den 3 Mei 1839.

CHs. VALLÉE qq.

THEODOR CORDUA

(18348) Heeft ontvangen en biedt tot zeer *billijke prijzen* te koop:

Een bij uitstek *fraai assortiment* GOUDEN en ZILVEREN *HEEREN-* en *DAMES HOROLOGIEN*, naar de laatste smaak.

Als likwidateur der geëxisteerd hebbende Firma van GEBROEDERS CORDUA, verwittigd hij bij deze aan alle de genen, welke aan gezegde Firma verschuldigd zijn, hunne Rekening tegen den 8sten Mei e. k. te voldoen, daar hij anders de nalatigen (zonder onderscheid van persoon) Donderdag den 9den Mei, ter vervolging zal overgeven.

Paramaribo den 29 April 1839.

John Cockerill.

De tegenwoordige tijd is meer dan ieder vroegere aan de ontwikkeling en bevordering van het materiele belang gewijd. Zoo als dit laatste naar twee rigtingen henen zich splitst, naar het industriele en naar het louter financiele, zoo ook vindt men voor iedere dier rigtingen personen, die dezelven door hunne uitstekende grootheid waardiglijk vertegenwoordigen. Zoo is het geslacht van Rothschild de vertegenwoordiger der financien, het geslacht van Cockerill die der industrie geworden. Zoo des eerstgenoemden werking schitterender in het oog valt, vermits zij met één slag te gelijker tijd het welzijn van zoo vele menschen in de meest verschillende landen kan bevorderen of krenken, zoo is daarentegen des laatstgemelden werking weldadiger en voor den geest bekoorlijker. De financier werkt meer voor zich zelven, de industriele schenkt den lande welvaart, den noodlijdenden mensch arbeid en brood. Het huis in de *Judengasse* (Jodenstraat) te Frankfort, uit hetwelk de groote baronnen zijn voortgesproten, die met hun geld eenen meer gewigtigen invloed op het lot der staten hebben verkregen, dan alle ridderlijke baronnen met het staal hunner lansen ooit vermog-

ten zich te verschaffen; is niet in die mate belangwekkend als Seraing, deze wereld in het klein, waarin het eerste John Cockerill de reuzengroote vindingen van zijnen geest ontwikkelde, en van waar hij later naar de verst verwijderde landen kolonien heeft uitgezonden.

John Cockerill werd den 3den Augustus 1790 in het nijvere stadje Hastington, in Lancashire, geboren. Kort na zijne geboorte verliet zijn vader Engeland, en begaf zich naar Verviers, alwaar hij zich met een der voornaamste fabrijkeigenaars vereenigde, en zich verbond, voor dezen alleen de destijds op het vaste land nog onbekende spin-machines te vervaardigen, die aan de geheele fabrikatie eene nieuwe hoogere vlugt gaven, en waarvan derhalve de uitvoer in Engeland streng was verboden. De oude Cockerill had slechts zijne beide oudste zoons, William en James, met zich genomen, en den jongsten bij bloedverwanten achtergelaten, die het knaapje zich slecht behandelden, en het tot den gemeensten arbeid dwongen. Daar het nu bekend werd, dat Napoleon den vader, wiens verdienste hij wist op prijs te stellen, op velerlei wijze beschermde, ontvlamde de haat der familie in Engeland nog slechts des te meer, en de arme John moest onder ontberingen en mishandelingen er voor boeten. Met moeite slechts vermogt de vader, die het niet wagen kon zelfs naar Engeland over te komen, het door te zetten, dat althans John, van zijn negende jaar af aan, schoolonderwijs genoot, hetwelk hij tot in zijn twaalfde jaar kon voortzetten. Op dezen leeftijd liet de vader hem tot zich op het vasteland komen, en deel aan zijne werkzaamheden nemen, opdat niet het geheim van zijnen machienen-bouw in vreemde handen mogt overgaan. Nog heden wijst John met welgevallen de plek aan, waar hij voor de werkbank stond en hamerde en smeedde. Gelukkig, dat hij dus begon, met ook het kleinste te leeren, om later het grootste des te doelmatiger te kunnen verordenen; meer nog gelukkig, dat hij daardoor een hart voor de gemeene handwerkslieden verkreeg, en metterdaad hun vader kon worden. Het bewijst niet weinig voor de uitmuntende hoedanigheden zijner gemoedsgeaardheid, dat de onverdiende en ruwe hardheid, die hem zijne prilste kinderjaren verdierf, niet vermogt hem het hart te verstalen, of zijn gemoed te verstokken, ofschoon dezelve allezins in hem eene menschenschuwing deed ontstaan, van welke hij eerst in zijne latere jaren zich vermogt vrij te maken. John was nog zeer jong, toen zijn vader hem met zijnen broeder James in Luik vestigde, daar het kontrakt, met het huis in Verviers aangegaan, alleen hemzelven, maar niet zijne kinderen bond. William had, op zijne eigene hand, eene spinnerij in Frankrijk aangelegd, die echter het ongeluk had, door eenen brand vernield te worden, zonder verzekerd te zijn, waarop hij zich naar Guben wendde, en aldaar eene fabrijk aanlegde, die nog heden in vollen bloei is. In Luik werd de eerste grond tot die reuzengroote ondernemingen gelegd, die den naam Cockerill over geheel het wereldrond verspreiden, zoo als dan ook die stad nog heden de hoofdzetel gebleven is, van waar de zaken bestuurd worden. John had weldra gelegenheid zijne verbazende werkzaamheid en buitengemeene zaakkennis en bekwaamheid in steeds hooger stijgende mate te ontwikkelen, en zijne kunde zoo wel in de laagste als in de hoogste takken van het bedrijf aan den dag te leggen, terwijl James, 's vaders bijzondere lieveling, steeds meer in ijver tegenover hem achterlijk bleef. De vader, die reeds vroeger zijnen kinderen een gedeelte zijns vermogens ingeruimd had, onttrok zich eindelijk aan alle zaken van het fabrijkbedrijf, doch smaakte nog lang het genoegen, getuige te zijn van het geluk, hetwelk voor zijn kroost bloeide. Dit geluk steeg echter eerst tot deszelfs eigenlijke hoogte, toen het groote etablissement in Seraing aangelegd werd, als de wieg en bakermat, als het grondbeeld van zoo vele andere, deels niet minder grootsche industrieële stichtingen. Nadat de voor hetzelve te onteigene lokalen en gronden, in 1816, in handen der Gebroeders Cockerill overgegaan waren, hadden de eerste aanlegkosten tot dit etablissement niet minder dan 16 millioen francs bedragen.

Vroeger was Seraing, het kasteel van den Luikschen bisschop, door slechts ettelijke schamele hutten omring; thans is deze plek met eene menigte grootsche gebouwen en met een geheel dorp bedekt, waarin duizende menschen wonen.

Zoodra men door de hoofdpoort op het plein gekomen is, wordt men verrast door het wijd uitgebreide gezigt over eene lange reeks van aan-een-gebouwde lokalen, in welke diep naar binnen onze blik zich verliest, terwijl men letterlijk verdoofd wordt door het ontzettend gedruisch der hamers en aambeelden, het stenen en sissen, knetteren en suisen der ontelbare stoomwerktuigen, die hier onafgebroken in werking zijn, om aan de onmetelijke bestellingen te voldoen, die voortdurend van alle einden van Europa, uit alle oorden der wereld hier inkomen. Ter wederzijde van het eerste binnenplein is alles bedekt met ijzeren huizen of pijpen, die welligt aan deze of gene groote stad het gas toevoeren zullen, terwijl daar achter, in de lange tweeverdiepige gebouwen zich werkplaats aan werkplaats schakelt, waar honderde arbeiders in vlijt en bekwaamheid de Cyclopen zouden beschamen. Hier wordt gesmeed. Het gedruisch der ligte en zware hamers, onder welke van alle zijden de aambeelden zwoegen, is verdoovend. Aan dit eerste plein rijen zich negen andere opene ruimten, de eene grooter dan de andere, iedere derzelven het toonbeeld der onvermoeidste en veelvuldigst verscheidene werkzaamheid. Eene niet zeer breede machine arbeid hier aan de vervaardiging der rails voor de ijzeren spoorwegen. Onmiddelijk op deze pleinen volgen de hauts-fournaux, of oven-fornuizen, in welke het ijzer gesmolten wordt. Torenhoog verheffen zich deze reuzengroote smeltovens in de lucht. Op honderden traptreden stijgt men naar boven, terwijl alle materialen door machines naar boven en naar beneden gevoerd worden. De aardsoorten, gelijk het ijzererts worden, over de Maas, stroomafwaarts, uit de mijnen, welke Cockerill in de Ardennes bezit, aangevoerd en voorts door een kanaal, hetwelk hij zelf heeft doen graven, tot digt bij de smeltovens opgebragt, alwaar een eeuwig vuur de massa in gloed houdt. Van op deze hoogte geniet men een metterdaad verrassend gezigt over geheel het etablissement. Eene der heerlijkste landsdouwen breidt zich in de verte voor onze blikken uit, begrensd door de lange heuvelketen, die zich langs den gelen Maasstroom ophoogt; regt voor ons dampt uit vijftig schoorsteenen dikke digte rookwalm, of dartelt de laaije vlam omhoog; als mierenhoopen bewegen zich de arbeiders door elkander en naar alle zijden henen, en het gedruisch wordt dragelijker van op deze hoogte.

Cockerill vormt, als 't ware, het industrieële toppunt van onzen industrieëlen tijd. Hij heeft alles begrepen en omvat, wat in deze rigting is te voorschijn getreden, en hij heeft dat alles tot het hoogste peil van volkomenheid ontwikkeld. Hij overziet het kleinste evenzeer als het grootste, en laat zich overal door de magtigste verstandelijke vermogens onderschragen, zoo als hij dan ook, in Seraing zelf, aan zijnen neef, Pastor, en aan Wery, twee uitmuntende dirigenten heeft, terwijl Memminger, aan de spits van het kantoor, zijnerzijds, een niet geringe steun van het bedrijf is. James Cockerill bleef slechts korten tijd deelhebber in het bezit van Seraing, en zette zich te Aken neder, alwaar hij zich volstrekt van alle industrieële bedrijvigheid terugtrok. Zijn laatste aandeel in het etablissement van Serain verkocht hij, in 1825 aan den Koning der Nederlanden; hetzelve werd echter, na den opstand van 1830, door de Belgische bewindslieden bemagtigd, waardoor het etablissement, onder den weerzin welken John Cockerill tegen den nieuwen staat der zaken gevoelde, eenigermate verviel. Drie jaren lang zette hij den voet niet op Seraing, tot dat hij zich, ten koste eener aanzienlijke som gelds, daarvan de eenige bezitter maakte, eene gebeurtenis, die door den geheelen omtrek met feestelijk vreugdebetoon werd gevierd. Welhaast steeg het etablissement weder tot eene hoogte, die de vroegere schier nog overtrof. Johns tegenwoordigheid gaf aan het geheel een nieuw leven, eene nieuwe werkdadigheid; vermits hij gewoon is, niet slechts voor het materieele welzijn zijner arbeidslieden te zorgen, maar ook intellectueel het op te voeren en hen door genegenheid en verstandig inzigt aan zijn eigen voordeel te verbinden. Zijn etablissement, hetwelk aan meer dan 2000 menschen arbeid en brood geeft, wekelijks 80 ton (160,000 ponden) ijzer verbruikt, in hetwelk binnen dat zelfde tijdsbestek 70,000 francs werkloon wordt uitbetaald, zoude ieder ander vergenoegd, en ieders anderen uitsluitende arbeidzaamheid geheel opgenomen hebben. Niet dus bij Cockerill, wiens rustelooze geest zich voortdurend in nieuwe ondernemingen stort, die onafgebroken in beweging is, om zijne scheppingen zelf te overzien, en met den snellen blik van het genie overal het falende aan te duiden en de noodige verbeteringen te verordenen. De werkzaamheid is zijn leven, zijn genot; de arbeid zijne uitspanning, zijne verademing. Eenvoudig in zijne levensbehoeften, is geheel zijn streven, alleen naar één punt, naar aanhoudend voortbrengen, gerigt, en hoogst belangrijk is het, zich eene zamenvatting te maken voor dat gene, wat bereids uit dit zijn streven is voorgekomen. Behalve te Seraing bezit tegenwoordig Cockerill nog in Luik eene fabrijk voor fijnere machinerie; welker arbeideren getal van 300 eerlang op het dubbel zal gebragt worden, eene katoen- en vlas-spinnerij met nieuw uitgevonden machines, eene wolkamspinnerij, eene mousseline-laine, fabrijk en eene ijzergieterij; bij Val-Benois, niet ver van Luik eenen stoom-maalmolen en eene machienenfabrijk; in Gemappes eene ijzergieterij; in Val St. Lambert eene glasblazerij; te Ardennes eene papierfabrijk met drie machines voor papier zonder einde; eene katoendrukkerij en eene fabrijk an *terre Plastique;* bij Namen eene katoenspinnerij; te Verviers eene metaal-spinwerktuigen-fabrijk voor de onderscheidene spinmachines; bij Aken eene wolkam-spinnerij; te Stolberg, bij Aken zink-groeven en eene fabrijk; te Spa eene katoenspinnerij en eene machinenfabrijk; bij Charleroi ijzersmeltovens; te St. Denis eene wolkamspinnerij; te Decazeville eene machinenfabrijk; te Bezoche eene machinenfabrijk; in Spanje ijzerwerken; te Cottbus, in Pruisen, eene lakenfabrijk; in Polen eene lakenfabrijk; te Petersburg eene machienenfabrijk en in Suriname, in zijne eigene plantaadjen, eene machienenfabrijk. Buitendien heeft in dit oogenblik Cockerill zich voorgenomen, te Stolberg bij Aken een groot etablissement aan te leggen, hetwelk hij tot een tweede Seraing wil maken, en waarvan de eerste oprigtingkosten op $1\frac{1}{2}$ millioen thaler (5,565,000 fr.) begroot worden. Voegt men daarbij nog de vele kolenwerken en ertsgroeven, welke hij tot verzorging zijner fabrijkinstellingen uitwerkt, dan laat zich bezwaarlijk een begrip van de kapitalen vormen, die door alle deze ondernemingen in omloop gebragt worden, en in hoogere mate nog moet men het genie bewonderen, hetwelk in staat is, zoo menigvuldige en over den geheelen aardbol verspreide industrieële stichtingen te besturen, en aan dezelven eene impulsie te geven, welke het den eigenaar mogelijk maakt, zich nog voortdurend aan nieuwe grootsche ondernemingen over te geven. Indien daarbij iets stoffe tot bedroeving kan aanbieden, dan is het, dat John Cockerill geene kinderen nalaat, op welke zijn genie zoude kunnen overgaan. John en James waren met twee gezusters uit het voorname koopmansgeslacht Pastor, van Aken, in den echt verbonden, doch alleen het huwelijk van James, die voor ettelijke jaren is afgestorven, was met kroost gezegend, en ook William heeft geene kinderen.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.